

Te okoliczności skłoniły Towarzystwo „Circolo matematico di Palermo“, aby zgodnie z intencją ofiarodawcy, przyznać nagrodę za pracę, która stanowić będzie postęp istotny w teorii krzywych skończonych algebraicznych. Konkurs nie ogranicza przez to bynajmniej ani zagadnień, ani metod badania. Gdyby żadna z nadesłanych a do powyższej teorii odnoszących się prac nie okazała się godną nagrody, wtedy nagroda będzie mogła być przyznana pracy, stanowiącej istotny postęp w teorii powierzchni algebraicznych lub innych rozmaitości algebraicznych. Prace nadesłane nie powinny należeć do ogłoszonych poprzednio drukiem. Mogą być zredagowane w czterech językach: włoskim, francuskim, niemieckim lub angielskim, pisane na maszynie (prócz wzorów) i dostarczone w trzech egzemplarzach przed 1 lipca 1907 r.

Gdyby żadna z prac nadesłanych nie okazała się godną nagrody, wtedy nagroda może być przyznana jednej z prac ogłoszonych a do powyższych teorii odnoszących się, o ile ukazała się w druku pomiędzy chwilą ogłoszenia konkursu (1 listopada 1904) a dniem 1 lipca 1907.

Komisję sędziów stanowią: M. Noether, prof. Uniwersytetu w Erlangen; H. Poincaré, prof. Uniwersytetu w Paryżu; C. Segre, prof. Uniwersytetu w Turynie.

NEKROLOGIA.

Słoniński Chaim Zelig, zmarły 15 maja 1904 r. w Warszawie, urodził się d. 10 marca 1810 w Białymstoku. Wykształcony w naukach talmudycznych i literaturze hebrajskiej, pracował jako samouk z wielkiem zamiłowaniem nad matematyką, zajmował go zwłaszcza zagadnienia z teorii liczb; maszyny rachunkowe i teoria obliczania kalendarza. Oryginalne pomysły swoje w tych dziedzinach ogłosił w dwóch pracach, pomieszczonych w tomie 28-ym dziennika „Journal für die reine und angewandte Mathematik“ (1844); pierwsza z nich nosi tytuł: „Eine allgemeine Formel für die gesammte jüdische Kalenderberechnung“ (str. 179—183); druga: „Allgemeine Bemerkungen über Rechenmaschinen und Prospectus eines neu erfundenen Recheninstrumentes“ (str. 184—189).

Petersburska Akademia nauk za wynalazek przyrządu arytmetycznego przyznała Stonińskiemu w roku 1845 nagrodę imienia Demidowa. Pomysł tego przyrządu opiera się na następującem prostem twierdzeniu arytmetyki dziesiętnej. „Dowolna liczba wielocyfrowa n , pomnożona kolejno przez liczby $a, b, c, d, \dots$ daje iloczyny wielocyfrowe $na, nb, nc, nd, \dots$. Umieśćmy liczby n i iloczyny $an, bn, cn, dn, \dots$ jedne pod drugimi tak, aby jedności były pod jednościami, dziesiątki pod dziesiątkami i t. d. Porządek liczb w każdej kolumnie, idąc od strony

prawej ku lewej będzie w ogóle różny, ale dla wszystkich liczb n i dla określonej liczby mnożników $a, b, c, d, \dots$ będzie istniała określona liczba takich porządków; niechaj będzie ona p . Jeżeli przez q oznaczmy liczbę wszystkich różnych ułamków właściwych, których mianownikami są liczby $a, b, c, d, \dots$ “ będzie zawsze $p=10(q+1)$.” Na przyrządzie Słonińskiego można było wykonywać nie tylko mnożenie i dzielenie liczb całkowitych, ale i wyciąganie pierwiastków kwadratowych.

Słoniński ogłosił w języku hebrajskim kilka prac elementarnych z matematyki i astronomii.

Zmarły 4 sierpnia 1904 r. w Marienbadzie, gdzie przebywał na kuracji, Hertz Karol (ur. w 1842 w Warszawie), wybitny pedagog, nauczyciel matematyki (od r. 1866) w gimnazjum II-gim w Warszawie, był wychowawcą b. Szkoły głównej, którą ukończył w r. 1866 ze stopniem magistra nauk matematyczno-fizycznych. W r. 1871 pozyskał w Halli stopień doktora filozofii. Obdarzony umysłem żywym, miłujący naukę, wszechstronnie wykształcony, uprawiał niwę piśmienniczo-naukową w różnych kierunkach. W tomie VII-ym Pamiętnika nauk ścisłych w Paryżu, pomieścił pracę p. t. „Teoria liczb złożonych i ich funkcyj”; (jego pióra jest część druga tej rozprawy); w tomie XI tegoż Pamiętnika rozprawę: „O funkcjach, nie mających pochodnych”. Wydał książkę p. t. „Teoria kwaternionów“ (Warszawa 1887), pierwszą z tej dziedziny w literaturze polskiej. Napisał podręcznik „Kosmografii“ (Warszawa 1880), przystępny wykład „Geometrii elementarnej“ (Warszawa 1882), „Trygonometrię“ (po rosyjsku), „Teorię funkcyj zmiennej urojonej“ (po rosyjsku). Przełożył na język polski: Petersena „Metody i teorie konstrukcyj geometrycznych“ (Warszawa 1881), Reichenaua „Filozofię monistyczną“ (Warszawa 1882), Romana „Umysłowy rozwój człowieka“ (Warszawa 1897). Przez lat kilka (od r. 1872) wydawał i redagował czasopismo popularno-przyrodnicze p. t. „Przyroda i Przemysł“, w którym pomieścił między innymi znaczną liczbę artykułów popularnych z astronomii. Zabierał głos w sprawach naukowych, szkolnych i pedagogicznych, głównie w „Przeglądzie tygodniowym“, którego był długoletnim starym współpracownikiem.

